

ПЕДАГОГІКА

УДК 378:72.74:7.012

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/97-2-43>

Едуард КРАСНИЙ,

orcid.org/0009-0008-7988-1512

старший викладач кафедри архітектури та дизайну середовища
Національного університету «Чернігівська політехніка»
(Чернігів, Україна) *edredddt2017@gmail.com*

Ганна МОРОЗОВА,

orcid.org/0000-0002-5189-5399

старший викладач кафедри архітектури та дизайну середовища
Національного університету «Чернігівська політехніка»
(Чернігів, Україна) *gannamoroz22@gmail.com*

Ольга ГАВРИК,

orcid.org/0000-0003-0697-6031

старший викладач кафедри архітектури та дизайну середовища
Національного університету «Чернігівська політехніка»
(Чернігів, Україна) *oli_dom@ukr.net*

ВЗАЄМОДІЯ ХУДОЖНІХ І ПРОЄКТНИХ ДИСЦИПЛІН У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ АРХІТЕКТОРІВ І ДИЗАЙНЕРІВ СЕРЕДОВИЩА

*Метою статті є обґрунтування ролі взаємодії художніх і проєктних дисциплін як важливої умови формування професійного мислення майбутніх фахівців у галузі архітектури та дизайну середовища. **Методи дослідження.** У дослідженні використано методи аналізу наукової літератури, узагальнення педагогічного досвіду та порівняльного аналізу освітніх підходів. **Результати.** У статті розглядається проблема інтеграції художніх і проєктних дисциплін у процесі професійної підготовки майбутніх архітекторів і дизайнерів середовища. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю формування у здобувачів освіти цілісного архітектурно-дизайнерського мислення, що поєднує художнє бачення, просторову уяву та здатність до проєктної діяльності. У сучасній освітній практиці нерідко спостерігається розрив між художньою підготовкою (академічний рисунок, живопис, композиція) та фаховими проєктними дисциплінами, що негативно впливає на якість формування професійних компетентностей. У статті визначено основні функції художніх дисциплін у підготовці майбутніх архітекторів і дизайнерів, зокрема розвиток візуально-просторового мислення, формування навичок образного моделювання та здатності до інтерпретації простору. Проєктні дисципліни розглядаються як середовище реалізації художнього задуму у вигляді конкретних архітектурних і дизайнерських рішень. **Висновки.** Результати дослідження свідчать, що ефективна взаємодія художніх і проєктних дисциплін сприяє формуванню цілісного професійного мислення, розвитку креативності та підвищенню якості підготовки фахівців. Обґрунтовано необхідність інтеграції цих компонентів навчання через міждисциплінарні зв'язки, поетапну організацію освітнього процесу та використання комплексних навчальних завдань. Запропоновано підходи до організації навчального процесу, які забезпечують інтеграцію художньої та проєктної складових.*

Ключові слова: архітектурна освіта, дизайн середовища, художня підготовка, проєктні дисципліни, міждисциплінарна інтеграція, просторове мислення.

.....

Eduard KRASNIY,
 orsid.org/0009-0008-7988-1512
 Senior Lecturer at the Department of Architecture and Environmental Design
 Chernihiv Polytechnic National University
 (Chernihiv, Ukraine) edredddt2017@gmail.com

Hanna MOROZOVA,
 orcid.org/0000-0002-5189-5399
 Senior Lecturer at the Department of Architecture and Environmental Design
 National University "Chernihiv Polytechnic"
 (Chernihiv, Ukraine) gannamorozz22@gmail.com

Olga HAVRYK,
 orcid.org/0000-0003-0697-6031
 Senior Lecturer at the Department of Architecture and Environmental Design
 National University "Chernihiv Polytechnic"
 (Chernihiv, Ukraine) oli_dom@ukr.net

INTERACTION OF ARTISTIC AND DESIGN DISCIPLINES IN THE TRAINING OF FUTURE ARCHITECTS AND ENVIRONMENTAL DESIGNERS

*The purpose of the article is to substantiate the role of interaction between artistic and design disciplines as an important condition for the formation of professional thinking of future specialists in the field of architecture and environmental design. **Research methods.** The study employs methods of scientific literature analysis, generalization of pedagogical experience, and comparative analysis of educational approaches. **Results.** The article examines the problem of integration of artistic and design disciplines in the process of professional training of future architects and environmental designers. The relevance of the study is determined by the need to form a holistic architectural and design thinking in students, which combines artistic vision, spatial imagination, and the ability to carry out project-based activities. In modern educational practice, there is often a gap between artistic training (academic drawing, painting, composition) and professional design disciplines, which negatively affects the quality of formation of professional competencies. The article identifies the main functions of artistic disciplines in the training of future architects and designers, in particular the development of visual and spatial thinking, the formation of figurative modeling skills, and the ability to interpret space. Design disciplines are considered as a field for the implementation of artistic concepts in the form of specific architectural and design solutions. **Conclusions.** The results of the study indicate that effective interaction between artistic and design disciplines contributes to the formation of holistic professional thinking, the development of creativity, and the improvement of the quality of professional training. The necessity of integrating these components of education through interdisciplinary connections, staged organization of the educational process, and the use of комплексних навчальних завдань is substantiated. Approaches to organizing the educational process that ensure the integration of artistic and design components are proposed.*

***Key words:** architectural education, environmental design, artistic training, design disciplines, interdisciplinary integration, spatial thinking.*

Постановка проблеми. Сучасний розвиток архітектури та дизайну середовища характеризується зростанням вимог до рівня професійної підготовки фахівців, здатних не лише виконувати функціонально обґрунтовані проєктні рішення, але й формувати цілісний художній образ простору. У зв'язку з цим особливого значення набуває проблема забезпечення взаємодії художніх і проєктних дисциплін у процесі підготовки майбутніх архітекторів і дизайнерів середовища.

У системі вищої освіти досить часто спостерігається фрагментарність викладання навчальних дисциплін, за якої художня підготовка (рисунок, живопис, композиція) існує відокремлено від фахових проєктних курсів. Такий підхід призво-

дить до того, що здобувачі освіти не завжди усвідомлюють практичну цінність художніх навичок у подальшій проєктній діяльності, що, у свою чергу, знижує ефективність формування професійного мислення.

Проблема полягає у необхідності подолання розриву між художніми та проєктними компонентами підготовки та забезпечення їх органічної взаємодії в освітньому процесі. Важливим завданням є визначення педагогічних умов і методичних підходів, які сприятимуть інтеграції цих складових та формуванню у здобувачів вищої освіти здатності до цілісного сприйняття і проєктування простору.

Аналіз попередніх досліджень. Проблематика професійної підготовки майбутніх архітекторів і

дизайнерів середовища є предметом уваги сучасних науковців у галузі педагогіки, мистецтвознавства та архітектурної освіти. Зокрема, питання формування професійних компетентностей у студентів-дизайнерів розглядаються у працях науковців (Н. Бондаренко та О. Пасько), які акцентують увагу на необхідності оновлення змісту та методів навчання відповідно до сучасних вимог. Особливості підготовки майбутніх архітекторів, з урахуванням сучасних професійних викликів, висвітлює (І. Бірілло), підкреслюючи важливість комплексного підходу до формування фахових умінь і навичок. У свою чергу, (О. Тригуб) звертає увагу на актуальні проблеми фахової підготовки дизайнерів, зокрема на необхідність поєднання теоретичних знань і практичної діяльності.

Значна увага у сучасних дослідженнях приділяється ролі образотворчого мистецтва у професійній підготовці фахівців архітектурно-дизайнерського профілю. Так, (Н. Кубриш, О. Коншина та О. Самойлова) обґрунтовують значення художньої підготовки як основи розвитку візуального мислення майбутніх архітекторів. Подібну позицію підтримують науковці (С. Брильов, В. Козік та К. Хівренко), які розглядають образотворче мистецтво як засіб формування професійного мислення архітектора і дизайнера.

Проблеми інтеграції мистецтв та міждисциплінарного підходу в архітектурній освіті дослідили у працях (А. Давидов, А. Коломієць, О. Трошкіна, В. Чернявський), які підкреслюють важливість синтезу мистецтв у формуванні творчого потенціалу здобувачів вищої освіти, розглянули досвід міждисциплінарної інтеграції в архітектурній освіті та її вплив на якість підготовки фахівців.

Методологічні засади дизайн-проєктування та їх значення у формуванні професійних компетентностей розкриває (О. Гетьман), яка визначає проєктну діяльність як ключовий компонент підготовки дизайнерів. Водночас (М. Демессіє) розглядає концептуальне проєктування як платформу інтеграції творчих ідей у професійній діяльності архітекторів і дизайнерів.

Окрему увагу дослідники приділяють розвитку креативності та візуального мислення. Зокрема, (В. Желанова) визначає їх як основу художньо-проєктної компетентності майбутніх дизайнерів, а (О. Шпетний) обґрунтовує стратегії формування художньо-проєктної компетентності у процесі професійної підготовки.

Разом із тим, попри значну кількість наукових праць, питання цілісної взаємодії художніх і проєктних дисциплін у підготовці майбутніх архітекторів і дизайнерів середовища потребує подаль-

шого теоретичного осмислення та практичного впровадження. Недостатньо дослідженими залишаються педагогічні умови та методичні підходи до інтеграції цих складових навчального процесу, що зумовлює актуальність даного дослідження.

Мета статті – теоретично обґрунтувати та визначити особливості взаємодії художніх та проєктних дисциплін у процесі професійної підготовки майбутніх архітекторів і дизайнерів середовища, а також виявити ефективні педагогічні підходи до їх інтеграції для формування архітектурно-дизайнерського мислення.

Виклад основного матеріалу. Професійна підготовка майбутніх архітекторів і дизайнерів середовища є складним і багатокомпонентним процесом, що передбачає формування не лише технічних і функціональних навичок, але й художнього мислення, здатності до образного сприйняття та інтерпретації простору. У цьому контексті особливого значення набуває взаємодія художніх і проєктних дисциплін як взаємодоповнюючих складових єдиного освітнього процесу, що підтверджується сучасними дослідженнями у сфері професійної підготовки фахівців (Бондаренко, Пасько, 2023: 59; Бірілло, 2015: 351).

Художні дисципліни (академічний рисунок, живопис, композиція) виступають фундаментом професійної підготовки, оскільки забезпечують розвиток базових когнітивних і візуальних умінь. У процесі навчання рисунку формується здатність до аналізу форми, пропорцій, об'єму та просторових взаємозв'язків, що є необхідною передумовою для подальшого проєктування (Кубриш, Коншина, Самойлова, 2017: 36). Живопис сприяє розвитку колористичного мислення, відчуття гармонії та емоційно-образного сприйняття середовища, тоді як композиція формує навички організації простору, ритму, рівноваги та ієрархії елементів (Брильов, Козік, Хівренко, 2025: 276).

Водночас проєктні дисципліни (архітектурне та дизайн-проєктування, ландшафтний дизайн) забезпечують реалізацію сформованих художніх умінь у практичній площині. У процесі проєктування здобувач вищої освіти переходить від абстрактного образу до конкретного просторового рішення, що враховує функціональні, ергономічні, конструктивні та естетичні вимоги. Саме на цьому етапі відбувається трансформація художнього бачення у професійний продукт – архітектурний або дизайнерський проєкт (Гетьман, 2025: 18; Демессіє, 2022: 113).

Важливо підкреслити, що ізольоване викладання зазначених дисциплін не забезпечує повноцінного формування професійного мислення. За

відсутності міждисциплінарних зв'язків художня підготовка часто сприймається здобувачами вищої освіти як допоміжна або другорядна, що знижує її практичну значущість (Тригуб, 2020: 161). Натомість проєктні дисципліни, позбавлені художньої основи, можуть призводити до формування формально правильних, але образно збіднених рішень, що також відзначається у сучасних дослідженнях (Желанова, 2025: 17; Шпетний, 2024: 18).

Таким чином, ефективна підготовка майбутніх фахівців у галузі архітектури та дизайну середовища потребує цілеспрямованої інтеграції художніх і проєктних дисциплін, яка забезпечує безперервний перехід від формування візуально-просторового мислення до його реалізації у проєктній діяльності. Необхідність такого підходу також підкреслюється у дослідженнях, присвячених міждисциплінарній інтеграції та синтезу мистецтв (Давидов, Коломієць, 2022: 42; Трошкіна, Чернявський, 2025: 95).

Попри очевидну взаємозалежність художніх і проєктних дисциплін, у сучасній освітній практиці підготовки майбутніх архітекторів і дизайнерів середовища спостерігається низка системних проблем, що ускладнюють їх ефективну інтеграцію. Однією з ключових є фрагментарність навчального процесу, яка проявляється у відокремленому викладанні художніх і проєктних дисциплін без належного узгодження змісту, завдань та очікуваних результатів навчання (Бондаренко, Пасько, 2023: 61; Тригуб, 2020: 163). Зазначена проблема зумовлює формування розрізненого сприйняття професійної діяльності, за якого художня підготовка розглядається як допоміжний етап, що не має прямого зв'язку з проєктною практикою. У результаті здобувачі вищої освіти часто не усвідомлюють потенціалу академічного рисунка, живопису та композиції як інструментів формування проєктного мислення, що негативно впливає на якість виконання архітектурних і дизайнерських завдань (Кубриш, Коншина, Самойлова, 2017: 38; Бірлілло, 2015: 353).

Ще однією суттєвою проблемою є недостатня наступність між етапами навчання. Художні дисципліни, як правило, зосереджені на початкових курсах, тоді як проєктні – на старших, що призводить до втрати сформованих навичок або їх недостатньої актуалізації у процесі проєктування. Відсутність системного повернення до художніх засобів мислення у подальшому навчанні обмежує можливість їх практичного застосування (Гетьман, 2025: 19; Демессіє, 2022: 115).

Проблемним також є домінування техніко-функціонального підходу у проєктних дисциплі-

нах, коли основна увага приділяється конструктивним, нормативним і ергономічним аспектам, тоді як художньо-образна складова відходить на другий план. Такий дисбаланс може призводити до формування стандартизованих, позбавлених індивідуальності рішень, що не відповідають сучасним вимогам до архітектурного та дизайнерського середовища (Желанова, 2025: 19; Шпетний, 2024: 20).

Крім того, варто відзначити недостатній рівень методичного забезпечення інтеграції художніх і проєктних дисциплін. У багатьох освітніх програмах відсутні чітко сформульовані міждисциплінарні зв'язки, інтегровані завдання або спільні проєкти, що могли б забезпечити цілісність навчального процесу. Це ускладнює реалізацію компетентнісного підходу та не дозволяє повною мірою розкрити потенціал художньої підготовки у професійному становленні майбутніх фахівців (Давидов, Коломієць, 2022: 44; Трошкіна, Чернявський, 2025: 97).

Таким чином, наявні проблеми свідчать про необхідність переосмислення підходів до організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. Подолання фрагментарності, забезпечення наступності навчання, баланс між технічною та художньою складовими, а також розробка ефективного методичного інструментарію є ключовими умовами підвищення якості підготовки майбутніх архітекторів і дизайнерів середовища.

Розв'язання окреслених проблем потребує впровадження цілісної системи педагогічних підходів, спрямованих на інтеграцію художніх і проєктних дисциплін у процесі професійної підготовки майбутніх архітекторів і дизайнерів середовища. В основі такої інтеграції лежить принцип міждисциплінарності, що передбачає узгодження змісту навчальних курсів, формування спільних освітніх завдань і забезпечення безперервності розвитку професійного мислення здобувачів вищої освіти (Давидов, Коломієць, 2022: 45).

Одним із ефективних підходів є впровадження інтегрованих навчальних завдань, які поєднують художню та проєктну складові. У власній педагогічній практиці викладання академічного рисунка, живопису та дизайн-проєктування доцільним виявилось використання завдань, що орієнтовані не лише на відтворення форми, але й на її подальшу трансформацію у проєктне рішення. Зокрема, виконання серії натурних замальовок архітектурних об'єктів або природних форм супроводжується подальшою розробкою концепції простору (інтер'єру чи ландшафту), в якій використовується отриманий візуальний матеріал як джерело образного рішення.

Важливим є також поетапний підхід до формування професійного мислення, за якого художні дисципліни не завершуються на початкових курсах, а інтегруються у подальший процес проєктування. У практиці викладання це може реалізовуватися через включення елементів рисунка, колористичних пошуків і композиційних вправ безпосередньо у структуру проєктних завдань. Такий підхід сприяє актуалізації художніх навичок і забезпечує їх практичне застосування у процесі створення архітектурних і дизайнерських рішень (Гетьман, 2025: 20).

Ефективним засобом інтеграції є також використання методів образного моделювання, що передбачають роботу з асоціаціями, метафорами та візуальними аналогіями. У процесі навчання студенти залучаються до створення концептуальних колажів, мудбордів, графічних інтерпретацій простору, які передують виконанню проєкту та формують його художню ідею. Така практика дозволяє поєднати емоційно-образне мислення з раціональним проєктуванням і сприяє формуванню індивідуального творчого підходу (Брильов, Козік, Хивренко, 2025: 278).

Окремої уваги заслуговує організація міждисциплінарних навчальних проєктів, у межах яких здобувачі вищої освіти виконують комплексні завдання, що охоплюють як художній аналіз, так і проєктну розробку середовища. Наприклад, у процесі розробки дизайну простору (інтер'єру або відкритої території) студенти здійснюють попередній художній аналіз об'єкта, виконують серію ескізів і живописних етюдів, після чого переходять до створення проєктного рішення. Така послідовність дій сприяє усвідомленню логіки переходу від художнього образу до функціонально обґрунтованого простору (Трошкіна, Чернявський, 2025: 99).

Крім того, важливим педагогічним інструментом є рефлексія, яка дозволяє здобувачам вищої освіти усвідомити взаємозв'язок між художніми та проєктними компонентами їх діяльності. Обговорення виконаних робіт, аналіз процесу формування ідеї та її реалізації у проєкті сприяють розвитку критичного мислення та здатності до

самостійного прийняття творчих рішень (Желанова, 2025: 21).

Таким чином, впровадження інтегрованих завдань, поетапної організації навчального процесу, методів образного моделювання, міждисциплінарних проєктів і рефлексивних практик забезпечує ефективну взаємодію художніх і проєктних дисциплін. Зазначені підходи сприяють формуванню цілісного архітектурно-дизайнерського мислення, розвитку креативності та підвищенню якості професійної підготовки майбутніх фахівців.

Висновки. У результаті проведеного дослідження обґрунтовано важливість взаємодії художніх і проєктних дисциплін як необхідної умови формування цілісного професійного мислення майбутніх архітекторів і дизайнерів середовища. Встановлено, що художня підготовка забезпечує розвиток візуально-просторового та образного мислення, тоді як проєктні дисципліни сприяють реалізації цих якостей у практичній діяльності.

Виявлено основні проблеми сучасної освітньої практики, зокрема фрагментарність викладання, недостатню міждисциплінарну інтеграцію, порушення наступності між етапами навчання та домінування техніко-функціонального підходу над художньо-образною складовою. Зазначені чинники негативно впливають на якість професійної підготовки та потребують системного педагогічного переосмислення.

Обґрунтовано доцільність впровадження інтегрованих педагогічних підходів, що передбачають використання комплексних навчальних завдань, поетапну організацію освітнього процесу, методи образного моделювання, а також міждисциплінарні проєкти. Доведено, що їх застосування сприяє формуванню цілісного архітектурно-дизайнерського мислення, розвитку креативності та підвищенню ефективності професійної підготовки здобувачів вищої освіти.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у розробці та апробації конкретних методик інтеграції художніх і проєктних дисциплін, а також у вивченні їх впливу на формування професійних компетентностей у майбутніх фахівців у галузі архітектури та дизайну середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко Н., Пасько О. Особливості підготовки майбутніх фахівців дизайну у закладах вищої освіти. Актуальні питання гуманітарних наук. 2023. Вип. 61(1). С. 58–63. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/61-1-10>
2. Бірілло І. В. Сучасні вимоги до підготовки майбутніх архітекторів. Науково-технічний збірник. Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА. 2015. Вип. 40. С. 349-356. <https://repository.knuba.edu.ua/handle/987654321/5088>
3. Брильов С., Козік В., Хивренко К. Формування професійного мислення архітектора і дизайнера через призму образотворчого мистецтва: живопис, рисунок, скульптура. Матеріали конференцій МЦНД, (28.03.2025; Умань, Україна). 2025. С. 275–278. <https://doi.org/10.62731/mcnd-28.03.2025.009>
4. Гетьман О. П. Методологічні основи дизайн-проєктування: теоретичний та практичний виміри. Український мистецтвознавчий дискурс. 2025. Вип. 5. С. 16–20. <https://doi.org/10.32782/uad.2025.5.2>

5. Давидов А. М., Коломієць А. В. Синтез мистецтв у підготовці архітекторів. Сучасна архітектурна освіта. Концептуальність архітектурної творчості: матеріали XII Всеукраїнської наукової конференції 19 листопада 2020 р. КНУБА. 2022. С. 41–43. https://library.knuba.edu.ua/books/zbirniki/20/%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B0_%D0%B0%D1%80%D1%85%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BD%D0%B0_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0_%D0%A5%D0%86%D0%86.pdf
6. Демессіє М. К. Концептуальне проєктування як платформа передачі сучасної архітектурної та дизайнерської творчості. Культура і сучасність : альманах. 2022. № 21 С. 111–115. https://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4372/Kultura_i_suchasnist_1_2022_Doi-111-115.pdf?sequence=1&isAllowed=y
7. Желанова В. Креативність і візуальне мислення як основа художньо-проєктної компетентності майбутнього дизайнера. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2025. Вип. 14. С. 15–21. https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2025.14.015
8. Кубриш Н. Р., Коншина О. М., Самойлова О. М. Роль образотворчого мистецтва в підготовці майбутніх архітекторів. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д.Ушинського. 2017. №4(117). С. 34–39. <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/3847>
9. Тригуб О. Актуальні проблеми фахової підготовки майбутніх дизайнерів у закладах вищої освіти України: теоретичні та прикладні аспекти. Молодь і ринок. 2020. №1(180). С. 159–165. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2020.196216>
10. Трошкіна О., Чернявський В. Синтез мистецтв в архітектурній освіті: досвід НАОМА та перспективи міждисциплінарного підходу. Українська Академія Мистецтв. 2025. №37. С. 91–102. <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2025-37-11>
11. Шпетний О. І. Стратегія формування художньо-проєктної компетентності у практиці підготовки дизайнера. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка: Педагогічні науки. 2024. № 5(364). С. 15–21. <http://hdl.handle.net/123456789/10769>

REFERENCES

1. Bondarenko N., Pasko O. (2023) Osoblyvosti pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv dyzainu u zakladakh vyshchoi osvity. [Features of training future design specialists in higher education institutions]. Aktualni pytannia humanitarnykh nauk, 61(1), 58–63. [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/61-1-10>
2. Birillo I. V. (2015) Suchasni vymohy do pidhotovky maibutnikh arkhitektov. [Modern requirements for the training of future architects]. Naukovo-tekhnichnyi zbirnyk, 40, 349–356. [in Ukrainian]. <https://repository.knuba.edu.ua/handle/987654321/5088>
3. Brylov S., Kozik V., Khivrenko K. (2025) Formuvannia profesiinoho myslennia arkhitektoira i dyzainera cherez pryzmu obrazotvorchoho mystetstva: zhyvopys, rysunok, skulptura. [Formation of professional thinking of an architect and designer through the prism of fine arts: painting, drawing, sculpture]. Materialy konferentsii MTsND, 275–278. [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.62731/mcnd-28.03.2025.009>
4. Hetman O. P. (2025) Metodolohichni osnovy dyzain-proiektuvannia: teoretychni ta praktychni vymiry. [Methodological foundations of design: theoretical and practical dimensions]. Ukrainskyi mystetstvoznavchy diskurs, 5, 16–20. [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32782/uad.2025.5.2>
5. Davydov A. M., Kolomiets A. V. (2022) Syntez mystetstv u pidhotovtsi arkhitektov. [Synthesis of arts in the training of architects]. Suchasna arkhitekturna osvita, 41–43. [in Ukrainian]. https://library.knuba.edu.ua/books/zbirniki/20/%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B0_%D0%B0%D1%80%D1%85%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BD%D0%B0_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0_%D0%A5%D0%86%D0%86.pdf
6. Demessie M. K. (2022) Kontseptualne proiektuvannia yak platforma peredachi suchasnoi arkhitekturnoi ta dyzainerskoi tvorchosti. [Conceptual design as a platform for transmitting modern architectural and design creativity]. Kultura i suchasnist, 21, 111–115. [in Ukrainian]. https://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4372/Kultura_i_suchasnist_1_2022_Doi-111-115.pdf?sequence=1&isAllowed=y
7. Zhelanova V. (2025) Kreatyvni i vizualne myslennia yak osnova khudozhno-proiektnoi kompetentnosti maibutnoho dyzainera. [Creativity and visual thinking as the basis of artistic and project competence of a future designer]. Naukovi zapysky. Seriya: Pedagogichni nauky, 14, 15–21. [in Ukrainian]. https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2025.14.015
8. Kubrysh N. R., Konshyna O. M., Samoiloova O. M. (2017) Rol obrazotvorchoho mystetstva v pidhotovtsi maibutnikh arkhitektov. [The role of fine arts in the training of future architects]. Naukovi visnyk PNPU imeni K. D. Ushynskoho, 4(117), 34–39. [in Ukrainian]. <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/3847>
9. Tryhub O. (2020) Aktualni problemy fakhovoi pidhotovky maibutnikh dyzaineriv u zakladakh vyshchoi osvity Ukrainy. [Current problems of professional training of future designers in higher education institutions of Ukraine]. Molod i rynek, 1(180), 159–165. [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2020.196216>
10. Troshkina O., Cherniavskiy V. (2025) Syntez mystetstv v arkhitekturnii osviti: dosvid NAOMA ta perspektyvy mizhdystyplinarnoho pidkhodu. [Synthesis of arts in architectural education: NAOMA experience and prospects of interdisciplinary approach]. Ukrainska akademiia mystetstv, 37, 91–102. [in Ukrainian]. <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2025-37-11>
11. Shpetnyi O. I. (2024) Stratehiia formuvannia khudozhno-proiektnoi kompetentnosti u praktytsi pidhotovky dyzainera. [Strategy for forming artistic and project competence in the practice of training a designer]. Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka, 5(364), 15–21. [in Ukrainian]. <http://hdl.handle.net/123456789/10769>

Дата першого надходження статті до видання: 06.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 25.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 19.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

